

Marzena Kowalska

Oddział Informacji Naukowej
i Prac Naukowo-Dydaktycznych
Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego
e-mail: marzena.kowalska@lib.uni.lodz.pl

[Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego w pracy zawodowej i naukowej Profesor Hanny Tadeusiewicz

DOI: <https://doi.org/10.18778/0860-7435.31.04>

Abstrakt: W artykule pokazano wpływ Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego na pracę zawodową i naukową Pani Profesor Hanny Tadeusiewicz. Zaprezentowano jej działania jako redaktora *Słownika pracowników książki polskiej*. Naświetlono szczeble awansu zawodowego, główne kierunki badań naukowych oraz działalność dydaktyczną Pani Profesor. Przywołano wybrane konferencje i wernisaże oraz inne spotkania, w których uczestniczyła Pani Profesor, kiedy nie była już zatrudniona w łódzkiej księżnicy.

Słowa kluczowe: Profesor Hanna Tadeusiewicz, Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego, *Słownik pracowników książki polskiej*, redaktor, praca naukowa, praca dydaktyczna, konferencja, wernisaż

[Początki

Życie zawodowe i naukowe Profesor Hanny Tadeusiewicz od początku łączy się z Biblioteką Uniwersytetu Łódzkiego.

Już w szkole średniej przyszła Pani Profesor przejawiała zainteresowania humanistyczne, jej pasje skupiały się wokół książek, co wpłynęło na wybór

drogi życiowej. Po ukończeniu liceum w 1958 r. podjęła studia polonistyczne na Uniwersytecie Łódzkim, gdzie aktywnie uczestniczyła w pracy Koła Naukowego Młodych Polonistów.

W 1964 roku, 1 grudnia, magister filologii polskiej Uniwersytetu Łódzkiego – Hanna Tadeusiewicz – podjęła pracę w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego. Jej pierwsze obowiązki związane były ze *Słownikiem pracowników książki polskiej*.

Awans

Od 1 października 1965 r. Hanna Tadeusiewicz została zatrudniona w pełnym wymiarze godzin jako młodszy bibliotekarz w Oddziale Prac Naukowych na stałym etacie, utworzonym specjalnie na potrzeby publikacji *Słownika...* Przełożeni i dyrekcja Biblioteki docenili inteligencję i pracowitość przyszłej Pani Profesor. Dnia 1 października 1968 r. dyrektor BUŁ, prof. Helena Więckowska, awansowała mgr H. Tadeusiewicz ze stanowiska młodszego bibliotekarza na bibliotekarza¹. W październiku 1971 r. dyrektor BUŁ, doc. dr hab. Bolesław Świdorski, powołał dr Hannę Tadeusiewicz na stanowisko starszego bibliotekarza. Rok później, w październiku 1972 r., poparł jej prośbę o przystąpienie do państwowego egzaminu dla kandydatów na bibliotekarzy dyplomowanych², który Hanna Tadeusiewicz zdała 12 grudnia 1972 r. (Wichowa, 2010, s. 9).

---

¹ Materiały archiwalne BUŁ: Wniosek dyrektor BUŁ prof. Więckowskiej z 1 X 1968 o awans mgr Hanny Tadeusiewicz ze stanowiska młodszego bibliotekarza na bibliotekarza. Argumentowała: „W pracy wykazuje dużą wiedzę i inteligencję. Ma zaawansowaną pracę doktorską i szereg artykułów opublikowanych na jej marginesie. Bierze bardzo czynny udział w pracy przy *Słowniku biograficznym pracowników książki polskiej*.”

² Materiały archiwalne BUŁ: „Dr Hanna Tadeusiewicz pracuje w bibliotekarstwie – w Bibliotece Uniwersyteckiej w Łodzi od 1965 r. Skierowana do prac redakcyjnych nad *Słownikiem pracowników książki polskiej*, poznała szybko problematykę pracy, wykazała umiejętność opanowania jej metody i uzyskała dobre wyniki, czego wyrazem było jej wejście do Komitetu Redakcyjnego i Redakcji *Słownika...* Jednocześnie w tym czasie dr Tadeusiewicz przygotowywała rozprawę doktorską pt. *Czasopisma warszawskie z lat 1825–1830 jako obraz życia literackiego stolicy przed powstaniem listopadowym* i uzyskała w roku 1970 stopień doktora nauk humanistycznych. Za rozprawę tę otrzymała nagrodę Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego. W roku akademickim 1971/1972 podjęła wykłady nt. Dzieje bibliotek na Międzywydziałowym Studium Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Łódzkiego. Wykaz prac dr Tadeusiewicz obejmuje (od 1966 roku) 15 pozycji. Dr Tadeusiewicz jest nie tylko młodym, łączącym zdolności z pracowitością, dobrze zapowiadającym się bibliotekarzem naukowym, ale ma już w tej chwili dość znaczny dorobek naukowy i dydaktyczny. Popieram podanie dr Hanny Tadeusiewicz, prosząc o zwolnienie jej z części egzaminu, który przysługuje kandydatom posiadającym stopień doktora”.

Dr Hanna Tadeusiewicz systematycznie podnosiła swoje kwalifikacje. W styczniu 1973 r. została adiunktem dyplomowanym³. Pięć lat później, w 1978 r., awansowała na stanowisko kustosza dyplomowanego⁴. W lutym 1979 r., na wniosek dyrektora doc. dra hab. Bolesława Świdierskiego, została kierownikiem Oddziału Prac Naukowych, Organizacyjno-Naukowych i Dydaktycznych w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego, na okres od 1 stycznia 1979 r. do 1 stycznia 1982 r.⁵

---

³ Materiały archiwalne BUŁ: 16 stycznia 1973 r. dyrektor Biblioteki UŁ doc. dr hab. Bolesław Świdierski zgłosił do Rektora UŁ wniosek o awans dr Hanny Tadeusiewicz ze stanowiska starszego bibliotekarza na adiunkta bibliotecznego w grupie bibliotekarzy dyplomowanych.

⁴ Materiały archiwalne BUŁ: 4 stycznia 1978 r. dyrektor BUŁ doc. dr hab. Bolesław Świdierski we wniosku do Rektora UŁ prosi o awansowanie z dniem 1 stycznia 1978 r. dr Hanny Tadeusiewicz ze stanowiska dyplomowanego adiunkta bibliotecznego na stanowisko kustosza dyplomowanego. Pisał: „Hanna Tadeusiewicz pracuje w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego od 1965 r. W tym okresie uzyskała (1970 r.) stopień doktora nauk humanistycznych na podstawie rozprawy z historii czasopiśmiennictwa polskiego oraz złożyła egzamin (1972 r.) na bibliotekarza dyplomowanego. Z powierzonych obowiązków w bibliotece wywiązuje się wzorowo. Rozpoczęła też samodzielną i w zespole pracę naukową. Jej dorobek naukowy obejmuje od 1966 r. do dziś 26 pozycji, wśród nich opracowania czasopism drukarskich XIX wieku oraz około 100 artykułów encyklopedycznych i biogramów do *Encyklopedii wiedzy o książce, Przewodnika encyklopedycznego. Literatura Polska* i *Słownika pracowników książki polskiej*, którego jest też współredaktorem. Aktualnie pracuje nad *Suplementem do Słownika...* (m.in. opracowała autorsko już ok. 180 biogramów do druku). Jest także czynna dydaktycznie: prowadziła wykłady w Międzywydziałowym Studium Bibliotekoznawstwa UŁ (historia bibliotek), ćwiczenia w Instytucie Filologii Polskiej UŁ (bibliografia literacka) oraz prelekcje na kursach dla nauczycieli-bibliotekarzy szkolnych. W chwili obecnej wyklada w Zakładzie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UŁ (wiedza o kulturze literackiej w Polsce)”.

⁵ Materiały archiwalne BUŁ: „Dyrekcja Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi prosi o powołanie z dniem 1 stycznia 1979 r. na okres trzech lat tj. od 1 stycznia 1979 r. do 1 stycznia 1982 r. ob. dr Hanny Tadeusiewicz na stanowisko kierownika Oddziału Prac Naukowych, Organizacyjno-Naukowych i Dydaktycznych (...). Ob. dr Hanna Tadeusiewicz pracuje w BUŁ od 1965 r., obecnie na stanowisku kustosza dyplomowanego. W roku 1970 uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych na podstawie rozprawy z historii czasopiśmiennictwa polskiego, a w 1972 r. złożyła egzamin na bibliotekarza dyplomowanego. Z powierzonych sobie obowiązków w bibliotece wywiązuje się wzorowo. Rozpoczęła też samodzielną i w zespole pracę naukową, jej dorobek naukowy obejmuje od 1966 r. do dziś 28 pozycji, wśród nich opracowania czasopism drukarskich z XIX wieku oraz ok. 100 artykułów encyklopedycznych i biogramów do *Encyklopedii wiedzy o książce, Przewodnika encyklopedycznego. Literatura Polska* i *Słownika pracowników książki polskiej*, którego jest też współredaktorem. Aktualnie pracuje nad *Suplementem do Słownika*. Jest także czynna dydaktycznie: prowadziła wykłady w Międzywydziałowym Studium Bibliotekoznawstwa UŁ (historia bibliotek), ćwiczenia w Instytucie Filologii Polskiej UŁ (bibliografia literacka) oraz prelekcje na kursach dla nauczycieli-bibliotekarzy szkolnych. W chwili obecnej wyklada w Zakładzie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UŁ (historia książki i jej funkcji społecznej)”.

W 1983 roku, 1 grudnia, Hanna Tadeusiewicz otrzymała stanowisko docenta w Katedrze Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego, z którą, prowadząc wykłady zlecone, związana była od 1970 r. W 1984 r. przestała pracować w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego (*Sprawozdanie Biblioteki...*, 1986).

Słownik pracowników książki polskiej

Słownik pracowników książki polskiej przygotowywany od 1946 r., wydawany przez Państwowe Wydawnictwo Naukowe, redagował zespół bibliotekarzy uniwersyteckich z Gdańska, Krakowa, Lublina, Poznania, Torunia, Warszawy i Wrocławia oraz z Polskiej Akademii Nauk (Gdańskiej i Wrocławskiej).

Od 1961 r. Biblioteka UŁ stała się główną siedzibą komitetu redakcyjnego *Słownika...*, którym zarządzała dr Irena Treichel, kierownik Oddziału Prac Naukowych. Do zespołu redakcyjnego weszły Anna Michalewska i Hanna Tadeusiewicz.

Praca nad tą publikacją należała do priorytetowych działań naukowych w łódzkiej książnicy. Pionierskie wydawnictwo opisujące historię książki polskiej stało się źródłem bezcennych informacji biograficznych o dokonaniach bibliotekarzy, księgarzy, wydawców, bibliofilów, ilustratorów, grafików, intrologatorów i właścicieli księgozbiorów, od czasów najdawniejszych do współczesnych, w kraju i za granicą. *Słownik...* dostarczał materiałów do historii drukarstwa, księgarstwa, ruchu wydawniczego, bibliotekarstwa i bibliofilstwa.

Hanna Tadeusiewicz początkowo wykonywała prace techniczne, redakcyjne i autorskie w *Słowniku...* Ponadto prezentowała osiągnięcia zespołu redakcyjnego, pisząc artykuły do fachowych czasopism bibliologicznych i innych⁶ oraz promując *Słownik...* w audycjach radiowych (*Sprawozdanie Biblioteki...*, 1974). Omawiała prace redakcyjne i warsztat *Słownika...* w referatach wygłoszonych na sesjach naukowych w Kaliszu, Łodzi i Warszawie.

Dziesięć lat po ukazaniu się drukiem wykazu hasel do *Słownika pracowników książki polskiej* (*Słownik bibliograficzny... Wykaz hasel*, 1962) wydano jego tom podstawowy (Treichel (red.), 1972). W 1972 r. rozpoczęto prace nad *Suplementem pierwszym* (1986) (Andrysiak, 2011, s. 7–11).

Jak potrzebną i wyczekiwaną publikacją okazał się *Słownik pracowników książki polskiej* świadczy uznanie, z jakim książka się spotkała. W 1972 r. zespół

---

⁶ „Księgarz”, „Przegląd Biblioteczny”, „Roczniki Biblioteczne”, „Libri Gedanenses”, „Biuletyn Głównej Biblioteki Lekarskiej”.

redakcyjny otrzymał nagrodę rektorską⁷. W 1973 r. dr Irena Treichel, dr Hanna Tadeusiewicz i Anna Michalewska zostały nagrodzone przez Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki nagrodą zespołową III stopnia (Walczak-Niewiadomska, 2011, s. 13–16).

Praca naukowa

Praca nad *Słownikiem*... to zaledwie jeden z aspektów działalności naukowej Hanny Tadeusiewicz.

W 1966 r. rozpoczęła pracę doktorską na temat *Czasopisma warszawskie z lat 1825–1830 jako obraz życia literackiego stolicy przed powstaniem listopadowym*. Promotorką dysertacji była profesor Aniela Kowalska z Katedry Historii Literatury Polskiej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. Obie panie połączyły przyjacielskie relacje. W Bibliotece dzieliły nawet mały gabinet (Wichowa, 2010, s. 8). W miejscu tym Hanna Tadeusiewicz mogła przygotowywać się do egzaminów i dalszej pracy naukowej.

W 1969 r. ukończyła rozprawę doktorską (*Sprawozdanie Biblioteki*..., 1970), a 24 kwietnia 1970 r. odbyła się publiczna obrona dysertacji i na jej podstawie Hanna Tadeusiewicz uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie literatury polskiej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego.

Kilka lat później zwróciła się z prośbą do dyrektora Biblioteki UŁ, doc. dra hab. Bolesława Świdierskiego, o udzielenie w lutym 1981 r. urlopu naukowego w celu ukończenia rozprawy habilitacyjnej pt. *Problematyka zawodowa i społeczna na łamach polskich czasopism drukarskich XIX wieku*. Po złożeniu 1 grudnia 1983 r. kolokwium habilitacyjnego na Wydziale Filologicznym UŁ i zatwierdzeniu habilitacji przez Centralną Komisję Kwalifikacyjną do Spraw Tytułów i Stopni Naukowych, 25 czerwca 1984 r. dr Hanna Tadeusiewicz

---

⁷ Materiały archiwalne BUŁ: Wniosek dyrektora Biblioteki UŁ doc. dra hab. Bolesława Świdierskiego: *Słownik pracowników książki polskiej* jest wydawnictwem podstawowym w zakresie historii książki polskiej. Obejmuje 3 tysiące biogramów osób związanych z produkcją i upowszechnianiem książki (...). *Słownik*... jest zarazem wydawnictwem pionierskim. Brak jest w polskim piśmiennictwie księgoznawczym tego typu opracowań. Około 3/4 biogramów w *Słowniku*... stanowią pierwsze opracowania, przygotowane na podstawie materiałów źródłowych. *Słownik*... przygotowywany jest od szeregu lat. W publikacji uczestniczyło ponad 550 autorów. Komitet redakcyjny składał się z przedstawicieli bibliotek uniwersyteckich, dwóch bibliotek PAN, b. Zakładu Historii Partii przy KC PZPR i Państwowego Wydawnictwa Naukowego w Warszawie. W Bibliotece Uniwersyteckiej w Łodzi mieściła się redakcja *Słownika*... (...). Prace te prowadziły przez cały niemal czas trzy osoby: dr Irena Treichel /kierownik/, Anna Michalewska i dr Hanna Tadeusiewicz”.

uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie nauki o książce (Andrysiak, 2011, s. 7).

Profesor Hanna Tadeusiewicz konsekwentnie rozwijała pasje badawcze. Jej zainteresowania naukowe były wynikiem pracy wykonywanej w redakcji *Słownika pracowników książki polskiej*, ale także studiów nad przygotowaniem rozprawy doktorskiej i habilitacyjnej. Skupiały się wokół biografistyki bibliologicznej oraz czasopiśmiennictwa literackiego i prasy drukarzy polskich (Tamże, s. 9). Ich efektem była publikacja tekstów biograficznych i bibliograficznych ludzi książki: Janusza Kapuścika, Jadwigi Siniarskiej-Czaplickiej, Jerzego Staronawskiego, Bolesława Świderskiego, Anieli Kowalskiej, Ireny Treichel, Heleny Więckowskiej, Jerzego Włodarczyka, Józefa Chęcińskiego czy Janusza Dunin-Horkawicza.

Kolejne prace Hanny Tadeusiewicz nad czasopiśmiennictwem literackim XIX wieku zaowocowały opracowaniem monograficznym periodyków literackich z czasów Królestwa Kongresowego, takich jak: „Dziennik Warszawski”, „Chwila Spoczynku”, „Motyl”, „Dekameron Polski” oraz hasel czasopiśmienniczych zamieszczonych w pracy zbiorowej *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny* (Krzyżanowski i in. (red.), 1984).

W rezultacie wieloletnich badań nad polską prasą drukarską Pani Profesor opracowała monograficznie XIX-wieczne fachowe periodyki drukarzy i litografów, do których należał „Budzik”, „Czcionka”, „Drukarz i Księgarz”, „Grafika”, „Ognisko”, „Praca”, „Przegląd Drukarski” czy „Poradnik Graficzny”. Zwieńczeniem tej gigantycznej pracy była rozprawa habilitacyjna ogłoszona w 1982 r. Do tematyki drukarstwa polskiego Profesor Tadeusiewicz wracała wielokrotnie w artykułach publikowanych w czasopismach bibliotekarskich.

22 grudnia 1984 r. Hanna Tadeusiewicz otrzymała tytuł naukowy profesora nauk humanistycznych, 28 października 1995 r. stanowisko profesora nadzwyczajnego, a 1 sierpnia 1997 r. – profesora zwyczajnego.

Pani Profesor współpracowała z wybitnymi badaczami dziejów książki, bibliotekarstwa i bibliografii, dzięki czemu ciągle doskonaliła własny warsztat naukowy i osiągnęła wysoką pozycję w środowisku łódzkich bibliologów, do których należeli profesor Bolesław Świderski i profesor Janusz Dunin-Horkawicz.

Doświadczenia w pracy nad *Słownikiem pracowników książki polskiej* i znajomość warsztatu sprawiły, że wielokrotnie zaproszona była do współpracy z innymi redakcjami: *Polskiego Słownika Biograficznego*, *Encyklopedii Wiedzy o Książce*, *Słownika badaczy literatury polskiej*, *Słownika biograficznego Wielkopolski południowoschodniej Ziemi kaliskiej* i *Bibliografii historii Kalisza*.

Praca dydaktyczna

Pracując w Bibliotece UŁ, w latach 1970–1978 dr Hanna Tadeusiewicz zajmowała się dydaktyką. Prowadziła zajęcia z przysposobienia bibliotecznego dla studentów I roku Uniwersytetu Łódzkiego. Wykładała historię bibliotek w Międzywydziałowym Studium Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Łódzkiego. Prowadziła ćwiczenia w zakresie bibliografii literackiej w Instytucie Filologii Polskiej UŁ. W Zakładzie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UŁ uczyła historii książki, z uwzględnieniem jej funkcji społecznych. Wykładała także na kursach dla nauczycieli-bibliotekarzy szkolnych w Piotrkowie Trybunalskim, Łowiczu i Lublinie. W 1977 r. organizowała seminaria szkoleniowe dla bibliotekarzy z Biblioteki Głównej i z Bibliotek Zakładowych UŁ.

Od roku 1984 pracowała w Komisji Egzaminacyjnej do przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na dyplomowanego bibliotekarza oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej przy Ministrze Edukacji Narodowej (Andrysiak, 2011, s. 7–8). W latach 1984–1987 wykonywała obowiązki kierownika Zaocznego Studium Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ, a od października 1987 r. kierowała Katedrą Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ.

Wernisaże i konferencje

Mimo że od 1984 r. Profesor Hanna Tadeusiewicz nie była już pracownikiem Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego, nadal uczestniczyła w życiu instytucji. Korzystała z księgozbioru bibliotecznego w swojej pracy naukowej i dydaktycznej. Brała udział w organizowanych przez Bibliotekę wydarzeniach naukowych i kulturalnych, takich jak konferencje, seminaria i prelekcje. Obecna była na wystawach, wernisażach i akcjach promujących książkę.

Warto przywołać niektóre z nich. 29 października 2008 r. wzięła udział w wieczorze wspomnień poświęconemu doktorowi Jerzemu Andrzejewskiemu (*Wieczór wspomnień...*), dyrektorowi Biblioteki UŁ, zorganizowanemu przez Łódzkie Towarzystwo Przyjaciół Książki i Bibliotekę. W uzupełniającym spotkaniu wernisażu ilustrującym biografię, dorobek naukowy, zainteresowania i pasję kolekcjonerskie dyrektora, Hanna Tadeusiewicz opowiadała o jego działalności dydaktycznej i ich wspólnej pracy nad *Podręcznym Słownikiem Bibliotekarza*.

Ryc. 1. Wieczór wspomnień poświęcony doktorowi Jerzemu Andrzejewskiemu, 2008

Źródło: Archiwum Biblioteki UŁ

Ryc. 2. Wieczór wspomnień poświęcony doktorowi Jerzemu Andrzejewskiemu, 2008

Źródło: Archiwum Biblioteki UŁ

Z kolei 15 czerwca 2010 r. Pani Profesor była obecna na wernisażu upamiętniającym 150. lat drukarstwa łódzkiego ([Jerzyk-Wojtecka], 2010), zorganizowanym przez Bibliotekę przy aktywnej współpracy z łódzkimi instytucjami: Muzeum Miasta Łodzi, Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi, Muzeum Papieru i Druku w Łodzi, Muzeum Książki Artystycznej oraz Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną im. J. Piłsudskiego. Z zainteresowaniem oglądała ręczne maszyny drukarskie z XIX i początków XX w., udostępnione przez Muzeum Papieru i Druku oraz Fundację „Ocalić od zapomnienia”. Podziwiała artefakty poligraficzne, wśród nich papiery wartościowe, druki przemysłowe, winiety fabryczne, plakaty, afisze polityczne, a przede wszystkim pierwsze gazety i książki drukowane w Łodzi. Podczas sesji naukowej Pani Profesor, która wiele miejsca w swoich badaniach poświęciła rozwojowi drukarstwa, wygłosiła referat na temat „Łódzkie firmy drukarskie XX wieku (do 1945 r.)”.

Ryc. 3. Wernisaż „150. lat drukarstwa łódzkiego”, 2010

Źródło: Archiwum Biblioteki UŁ

Ryc. 4. Wernisaż „150. lat drukarstwa łódzkiego”, 2010

Źródło: Archiwum Biblioteki UŁ

Inną okazją dla Profesor Hanny Tadeusiewicz do wizyty w BUŁ był wernisaż przygotowany 27 lutego 2013 r., poświęcony Profesorowi Jerzemu Starnawskiemu, wybitnemu uczonemu – historykowi literatury polskiej i badaczowi dziejów polonistyki (Kowalska, 2013). Pretekstem stała się 91. rocznica urodzin Profesora, którego bogaty dorobek naukowy w wyborze pokazano na ekspozycji. Zebrane materiały pochodziły ze zbiorów księżnicy łódzkiej, a także z kolekcji żony Teresy Starnawskiej oraz Pani Profesor Marii Wichowej i Pani Profesor Hanny Tadeusiewicz.

Na spotkaniu w Bibliotece, Profesor Tadeusiewicz wspominała kontakty z Profesorem Jerzym Starnawskim w Łódzkim Towarzystwie Naukowym, gdzie przez wiele lat Profesor był przewodniczącym Wydziału I, a Pani Profesor prowadziła dokumentację spotkań, ale także współpracowała z nim na polu naukowym, m.in.: opracowywała biogramy do wspólnie redagowanego *Słownika badaczy literatury polskiej*, przygotowywała wybór z bibliografii prac Profesora i była współwydawczynią tomu publikacji poświęconych uczczeniu jego pracy naukowej.

Ryc. 5. Wernisaż „Profesor Jerzy Starnawski – historyk literatury polskiej, badacz dziejów polonistyki”, 2013

Źródło: Archiwum Biblioteki UŁ

W 2013 roku, 13 maja, Pani Profesor Hanna Tadeusiewicz brała udział w innym spotkaniu w Bibliotece. W tym dniu miała miejsce uroczystość upamiętniająca osobę Jana Muszkowskiego, wybitnego bibliologa, pedagoga i uczonego, współtwórcę Uniwersytetu Łódzkiego i pierwszej w Polsce Katedry Bibliotekoznawstwa na łódzkiej Uczelni. Odświeżenia tablicy pamiątkowej poświęconej Profesorowi dokonała jego córka, profesor Joanna Muszkowska-Penson. Na przygotowanej z tej okazji wystawie pt. „Jana Muszkowskiego życie z książką” można było obejrzeć rękopisy i maszynopisy prac Profesora oraz fotografie i legitymacje. Dokumenty pochodziły z kolekcji Biblioteki UŁ, archiwów łódzkich uczelni oraz z Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ (Łabiszewska, 2013).

Ryc. 6. Wernisaż „Jana Muszkowskiego życie z książką”, 2013

Źródło: Archiwum Biblioteki UŁ

Pani Profesor angażowała się również w inne wydarzenia związane z książką. W kwietniu 2014 r., z okazji Międzynarodowego Dnia Książki i Praw Autorskich uczestniczyła w akcji głośnego czytania ulubionych lektur (Górniak, 2014). Imprezę tę przygotowały w Bibliotece Katedra Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej UŁ oraz Centrum Promocji UŁ. Zaproszeni goście czytali fragmenty prozy i wiersze. Pani Profesor Tadeusiewicz przeczytała wówczas fragment cenionej przez siebie książki *Przeminęło z wojnami* Jadwigi Siniarskiej-Czaplickiej.

Ryc. 7. Międzynarodowy Dzień Książki i Praw Autorskich, 2014

Źródło: Archiwum Biblioteki UŁ

Ryc. 8. Międzynarodowy Dzień Książki i Praw Autorskich, 2014

Źródło: Archiwum Biblioteki UŁ

O tym, że Profesor Hannie Tadeusiewicz bliska jest Biblioteka UŁ, świadczy fakt przyjęcia funkcji przewodniczącej Rady Bibliotecznej Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi, którą pełniła od 1 października 2003 r. do 30 września 2008 r.

Pracując w Bibliotece UŁ Profesor H. Tadeusiewicz brała udział w wielu ogólnopolskich i międzynarodowych sesjach i konferencjach naukowych w bibliotekach, towarzystwach naukowych, Uniwersytetach i Wyższych Szkołach Pedagogicznych oraz uczestniczyła w pracach stowarzyszeń naukowych działających w środowisku znawców i miłośników książki. Od 1969 r. współpracuje ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich, od 1970 r. z Łódzkim Towarzystwem Przyjaciół Książki, a od 1984 r. z Łódzkim Towarzystwem Naukowym.

Wszystkie inicjatywy Pani Profesor świadczą o wielokierunkowości badań naukowych oraz różnorodności zainteresowań. Za swoje dokonania była wielokrotnie nagradzana.

Zakończenie

Można zaryzykować stwierdzenie, że w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego zrodziły się pasje zawodowe i naukowe Pani Profesor Hanny Tadeusiewicz. W murach Łódzkiej Książnicy zdobywała wiedzę i doświadczenie, które umiejętnie wykorzystywała we wszystkich przyszłych przedsięwzięciach. Wzbudzała zainteresowanie historią książki polskiej i zabiegała, by trwała pamięć o osobach, które tę historię tworzyły. Dawała temu wyraz w publikacjach naukowych oraz w różnych projektach.

Pani Profesor Hanna Tadeusiewicz zdobyła pozycję cenionego w Polsce naukowca w dyscyplinach biografistyki bibliologicznej i czasopiśmiennictwa literackiego. Swoim entuzjazmem i zapalem ciągle inspiruje młode pokolenia bibliologów do kontynuowania pracy naukowej w tym zakresie.

W 2020 r. minęło 55 lat od chwili zatrudnienia Hanny Tadeusiewicz w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego.

Dalszych lat twórczego życia i satysfakcji z naukowych osiągnięć dla Pani Profesor.

Bibliografia

- Andrysiak, Ewa (2011). Profesor Hanna Tadeusiewicz w 45-lecie pracy naukowej. W: *Ludzie i książki. Studia i szkice bibliologiczno-biograficzne. Księga pamiątkowa dedykowana Profesor Hannie Tadeusiewicz*. Łódź: Wydawnictwo Ibidem.
- Górniak, Teresa (2014). Międzynarodowy Dzień Książki i Praw Autorskich w BUŁ. *Bibula. Biuletyn Informacyjny BUŁ* [online], **5**(82). Pobrane 15 grudnia 2020 r., z: <http://212.191.71.3/bibula/bibula/bibula82/bibula82.html>
- [Jerzyk-Wojtecka, Justyna] JJW (2010). 150. lat drukarstwa łódzkiego – początki (1860–1918). *Bibula. Biuletyn Informacyjny BUŁ* [online], **7**(41). Pobrane 15 grudnia 2020 r., z: <http://212.191.71.3/bibula/bibula/bibula41/bibula41.html>
- Kowalska, Marzena (2013). Profesor Jerzy Starnawski – historyk literatury polskiej, badacz dziejów polonistyki. *Bibula. Biuletyn Informacyjny BUŁ* [online], **3**(68). Pobrane 15 grudnia 2020 r., z: <http://212.191.71.3/bibula/bibula/bibula69/bibula69.html>
- Krzyżanowski, Julian i in. (red.) (1984). *Literatura polska: przewodnik encyklopedyczny. T. 1, A–M*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Łabiszewska, Irena (2013). Jana Muszkowskiego życie z książką. *Bibula. Biuletyn Informacyjny BUŁ* [online], **6**(72). Pobrane 15 grudnia 2020 r., z: <http://212.191.71.3/bibula/bibula/bibula72/bibula72.html>
- [Łabiszewska, Irena & Kowalska, Marzena] IŁ & MK (2008). Wieczór wspomnień poświęcony śp. doktorowi Jerzemu Andrzejewskiemu. *Bibula. Biuletyn Informacyjny BUŁ* [online], **11**(21). Pobrane 15 grudnia 2020 r., z: <http://212.191.71.3/bibula/bibula/bibula21/bibula21.html>
- Rzadkowolska, Magdalena & Walczak-Niewiadomska, Agata (2010). Profesor Hanna Tadeusiewicz jako redaktor „Słownika pracowników książki polskiej”. *Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum*, **16**, 21–26.
- Słownik bibliograficzny pracowników książki polskiej. Wykaz baseł* (1962). [Odbitka]. Warszawa–Łódź: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Sprawozdanie Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi za rok 1969* (1970). [maszynopis; sygn. PODR INF 36/24.1969]. Łódź: Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego.
- Sprawozdanie Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi za rok 1973* (1974). [maszynopis; sygn. PODR INF 36/28.1973]. Łódź: Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego.
- Sprawozdanie Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi za rok 1983/1984* (1986). [maszynopis; sygn. PODR INF 36/38/39.1983/1984]. Łódź: Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego.
- Treichel, Irena (red.) (1972). *Słownik pracowników książki polskiej*. Warszawa–Łódź: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Walczak-Niewiadomska, Agata (2011). Udział Profesor Hanny Tadeusiewicz w edycji *Słownika pracowników książki polskiej*. W: *Ludzie i książki. Studia i szkice bibliologiczno-biograficzne. Księga pamiątkowa dedykowana Profesor Hannie Tadeusiewicz*. Łódź: Wydawnictwo Ibidem.
- Wichowa, Maria (red.) (2010). *Profesor Hanna Tadeusiewicz*. Łódź: Łódzkie Towarzystwo Naukowe.

Lodz University Library in the professional and scientific work of Professor Hanna Tadeusiewicz

ABSTRACT: The article presents the influence of the Lodz University Library on the professional and scientific work of Professor Hanna Tadeusiewicz. Her activities as the editor of *The Dictionary of Polish Book Labourers* were presented. The levels of professional advancement and the main directions of the scientific research as well as the didactic activity of the Professor were highlighted. Selected conferences and vernissages as well as other meetings attended by the Professor when she was no longer employed at the Lodz University Library, were recalled.

KEYWORDS: Professor Hanna Tadeusiewicz, Lodz University Library, *The Dictionary of Polish Book Labourers*, editor, scientific research, didactic work, conference, vernissage.